

BA képzés záróvizsga tételsor

A politikatudomány alapjai, politikaelmélet és magyar politika

1. Politikafogalmak és meghatározások, a politikai rendszer funkciói
2. A politikai ideológiák fogalma, funkciói, a főbb politikai ideológiák általános jellemzése
3. Hatalomfelfogások és politikai legitimáció
4. A modern pártok fogalma, funkciói és történeti típusai
5. A magyar párttörténet korszakai és azok főbb jellemzői
6. Az antikvitás és a reneszánsz politikaelmélete (Platón, Arisztotelész, Machiavelli)
7. Természetjogi és szerződéselméletek, a klasszikus liberalizmus kezdetei (Hobbes, Locke, Rousseau)
8. A történeti-intézményi megközelítés és a konzervativizmus előfutárai (Montesquieu, Hume, Burke)
9. Az amerikai államalapítás politikaelmélete; liberalizmus a XIX. században (a Függetlenségi Nyilatkozat és a Föderalista; Tocqueville, Mill)
10. Német politikaelmélet a XVIII-XIX. században (Kant, Hegel, Marx)
11. Politika- és demokráciaelmélet a XX. században (Weber, Schmitt, Schumpeter, Dahl, Rawls)
12. A politikai gondolkodás inkohereinsen koherens jellegének bemutatása az emigráns Kossuth politikai gondolkodásának példáján
13. A paradigmaváltás jelenségének bemutatása Széchenyi István és Dessewffy József vitáján keresztül
14. Az elvekhez való ragaszkodás és a körülményekhez való alkalmazkodás („intranszigiencia és opportunitás”) viszonya Deák Ferenc politikai gondolkodásában 1861 és 1867 között
15. A liberalizmus első válsága Magyarországon és a liberalizmus újrafogalmazása Eötvös József és Kemény Zsigmond által
16. A liberalizmus második válsága Magyarországon. Egy parametrikus és egy paradigmatis reformterv, illetve egy rendszeralternatíva rövid ismertetése
17. A parlament a magyar politikai rendszerben

18. A kormány a magyar politikai rendszerben
19. Az Alkotmánybíróság a magyar politikai rendszerben
20. Az államfő intézménye a magyar politikai rendszerben
21. A magyar alkotmányos rendszer legfontosabb jellemzői, változásai a rendszerváltozástól napjainkig
22. A magyar pártrendszer legfontosabb jellemzői, változásai. A legjelentősebb magyarországi pártok a rendszerváltozástól napjainkig
23. Érdekszervezetek, szakmai szervezetek, nyomásgyakorló csoportok, politikai tiltakozás Magyarországon
24. A választói viselkedés modelljei, meghatározói; a politikai törésvonalak. Választói viselkedés és politikai törésvonalak Magyarországon
25. A választási rendszerek típusai és a típusok főbb következményei. A magyar választási rendszer, különös tekintettel a 2011-es reformra és a hatáselemzésre
26. A pártrendszerek tipológiája Giovanni Sartori alapján. A magyar pártrendszer besorolása
27. Politikai családok és egy-egy magyar képviselőjük bemutatása
28. A közpolitika definíciója, a közpolitikát értelmező rendszer-modell és a közpolitika ciklus modell
29. A közpolitikai változás elméletei. A közpolitikai aktorok csoportosítása és jelentőségük a közpolitikai változásban
30. Állami szerepek és állam-modellek a közpolitikában. Állami képességek. A legfontosabb államreform-elképzelések
31. Az egyénközpontú és a rendszerközpontú politikai szocializációs elméletek összehasonlítása
32. A Kádár-korszak magyarországi politikai szocializációjának legfontosabb jellemzői
33. Az 1990–2010 között létrejött vegyes politikai szocializációs modell Magyarországon
34. Kontinuitás és diszkontinuitás a politikai szocializációban a 2010-es években, a Nemzeti Együttműködés Rendszerének szocializációs mechanizmusai
35. A társadalomtudományi kutatás kvantitatív és kvalitatív módszereinek összehasonlítása. Milyen helyzetekben használná a különböző módszereket? Melyek a reprezentatív társadalomtudományi kutatási módszerek?

36. Anomáliák, hatások a közvélemény-kutatásokkal kapcsolatban. A közvélemény-kutatások rossz előrejelző hatásának okai

Kötelező irodalom:

- Bihari Mihály: Politológia. *A politika és a modern állam. Pártok és ideológiák.* Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 2013.
- Bihari Mihály: *Magyar politika 1944-2004.* Osiris Kiadó, Budapest, 2005.
- Paczolay Péter – Szabó Máté: *A politikatudomány kialakulása. A politikaelmélet története az ókortól a huszadik századig.* Rejtjel Kiadó, Budapest, 2006.
- Paczolay Péter – Szabó Máté (szerk.): *Az egyetemes politikai gondolkodás története.* Rejtjel Kiadó, Budapest, 1999.
- Körösényi András-Török Gábor-Tóth Csaba: *A magyar politikai rendszer.* Bp., Osiris Kiadó 2007.
- Körösényi András (szerk.): *A magyar politikai rendszer - negyedszázad után.* Bp., Osiris Kiadó 2015.
- Schlett István (2018): *A politikai gondolkodás története Magyarországon.* I-III. Budapest: Századvég Kiadó.
- Gajduschek György – Hajnal György: *Közpolitika* (Budapest: HVG Kiadó, 2010)
- Enyedi Zsolt – Körösényi András: *Pártok és pártrendszerek.* Budapest, Osiris Kiadó, 2004.
- Hubai László: *Magyarország XX. századi választási atlasza 1920-2000.* Napvilág, Budapest, 2001. I. kötet: a választások története és politikai geográfiája.
- Szabó Ildikó (2009): *Nemzet és szocializáció. A politika szerepe az identitások formálódásában Magyarországon 1867–2006* Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2009. 21–30.
- Csákó Mihály (2004): Ifjúság és politika *Educatio* 2004/4. pp. 535–550 <https://epa.oszk.hu/01500/01551/00030/pdf/979.pdf>
- Szabó Ildikó (2000): *A pártállam gyermekei* Budapest, Új Mandátum
- Bognár Adrienn – Szabó Andrea (2017): Politikai szocializációs modellek Magyarországon, 1190–2016. In: *Csendesek vagy lázadók? A hallgatók politikai orientáció Magyarországon (2011–2015)* Szeged–Budapest, Belvedere Meridionale, MTA TK PTI, pp. 14–34. http://www.aktivfiatalok.hu/public/files/documents/Csendesek_vagy_lazadok.pdf
- Szabó Ildikó (2014): Embereszmények és identitáspolitikák a rendszerváltozás utáni politikai szocializációban. *Kultúra és Közösség* 2014. 4: 5–32. http://epa.oszk.hu/02900/02936/00019/pdf/EPA02936_kultura_es_kozosseg_2014_04_005-032.pdf
- Babbie, Earl (2001): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata* Budapest, Balassi Kiadó 2001. pp. 1–45.
- Veres, Z. – Hoffmann, M. – Kozák, Á. (2016): *Bevezetés a piackutatásba.* Budapest, Akadémiai Kiadó. I/3. fejezet (39–92), II/4. (93–138) és II/5. (165–184)
- Angelusz Róbert: *A láthatóság görbe tükrői.* Budapest, Új Mandátum Kiadó, pp. 131–160.